

Kursplan

för kurs på grundnivå

**Att undervisa i svenska som andraspråk I - ingår i lärarfortbildningen
Teaching Swedish as a Second Language I**

**30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits**

Kurskod: US206U
Gäller från: VT 2008
Fastställt: 2008-01-22
Institution Institutionen för ämnesdidaktik

Ämne Utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling

Beslut

Denna kursplan är fastställd av prefekten vid institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling 2008-01-22.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Lärarexamen. Kursen vänder sig främst till verksamma lärare som arbetar med svenska som andraspråk inom skolår 7-9 och gymnasiet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
2061	Migration, kultur och kommunikation	7.5
2062	Svenska - ett andraspråk	7.5
2063	Att bedöma andraspråksutveckling	7.5
2064	Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt I	7.5

Kursens innehåll

Kursen indelas i följande moment:

Moment 1: Migration, kultur och kommunikation, 7,5 högskolepoäng

Part 1: Migration, Culture and Communication, 7.5 ECTS

Momentet syftar till att ge en insikt i den egna kulturen och i vad som kan ske i mötet med andra kulturer.

Beskrivningar och analyser görs av socialisationens betydelse för hur referensramar och tankemönster utvecklas och för hur dessa påverkar tolkningen av såväl orden och deras innehåll som av andras handlingar. Vidare syftar momentet till att synliggöra egna och andras attityder och värderingar samt belysa samspelet mellan etnicitet och identitet.

Momentet omfattar följande:

- Migration och integration
- Kulturmöten i skolan
- Språkets grundläggande funktioner ur ett socialt och kulturellt perspektiv
- Individuell och samhällelig tvåspråkighet
- Attityder till språk och språkanvändning
- Faktorer som leder till språkbevarande eller språkbyte

Moment 2: Svenska – ett andraspråk, 7,5 högskolepoäng

Part 2: Swedish as a Second Language, 7.5 ECTS

Momentet syftar till att ge en introduktion till karaktäristiska drag och processer vid lärandet av ett språk, med

fokus på andraspråksinläring. Vidare syftar momentet till att tydliggöra faktorer i skolans organisation och undervisningens utformning och innehåll, som påverkar flerspråkiga elevers lärandesituation. Momentet omfattar följande:

- Teorier om flerspråkighet och andraspråksutveckling
- Kommunikativ kompetens och språkbehärskning i ett lärandeperspektiv
- Förhållningssätt och arbetssätt i det mångkulturella klassrummet
- Tvåspråkiga elevers lärandesituation

Moment 3: Att bedöma andraspråksutveckling, 7,5 högskolepoäng

Part 3: Assessing Second Language Development, 7.5 ECTS

Momentet syftar till att ge grundläggande kunskaper i grammatik och en översikt i fonetik, så att den studerande ska kunna bedöma andraspråkselevers språkutveckling.

Momentet omfattar följande

- Grammatik med fokus på svenska språkets speciella drag
- Fonetik
- Uttal
- Performansanalys
- Förhållningssätt och arbetssätt vid undervisning av grammatik och uttal i ett andraspråksperspektiv

Moment 4: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt I, 7,5 högskolepoäng

Part 4: Developing Language and Knowledge I, 7.5 ECTS

Momentet tar upp teorier kring lärande hos flerspråkiga elever och ger en inblick i hur olika arbetsformer kan stödja en parallell språk- och kunskapsutveckling. Kriterier för val av ämnesstoff och medel för lärande diskuteras. Den studerande får tillfälle att tillämpa sina kunskaper i egna arbeten i klassrumsmiljö.

Momentet omfattar följande

- Didaktik i ett andraspråksperspektiv
- Teorier om lärande i det flerspråkiga klassrummet
- Förhållningssätt och arbetssätt vid utveckling av språkkompetens och ämneskunskaper samt vid bedömning av andraspråkselevers språkutveckling

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs har studenten visat sin förmåga att

- mot bakgrund av sin egen kulturella och sociala identitet kunna redogöra för de faktorer som påverkar individens socialiserings- och integrationsprocess i skola och samhälle.
- redogöra för grundläggande begrepp och teorier om andraspråksinläring och tvåspråkig utveckling,
- i relation till teorier om andraspråksutveckling och flerspråkiga elevers lärande kritiskt analysera skolans organisationsmodeller för undervisningen.
- utifrån grundläggande kunskaper om grammatik och fonetik bedöma andraspråkselevers språkutveckling,
- planera, genomföra och utvärdera undervisning i ett andraspråk med utgångspunkt från aktuella styrdokument och utifrån aktuella teorier om didaktik och andraspråksinläring.

Undervisning

Beslut om undervisningens närmare uppläggning för varje delkurs och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av prefekten. Prefektens beslut redovisas i kursbeskrivningen.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras genom såväl muntliga som skriftliga examinationsformer.

b. Betygssättning sker enligt tregradig målrelaterad betygsskala

VG = Väl godkänd

G = Godkänd

U = Underkänd

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget G på samtliga moment samt ev kurskrav fullgjorda.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget U på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget G.

Studering som fått läggt betyget G på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studering som fått betyget U på prov två gånger av en och samma examinador har rätt att få en annan examinador utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminersperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna ovan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges som uppdragsutbildning inom ramen för Skolverkets satsning på fortbildning inom Lärarlyftet inom ämnet didaktik med inriktning mot svenska som andraspråk inom intervallet 1-30 högskolepoäng.

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur, moment 1

Axelsson, Monica (1999). Tvåspråkiga barn och skolframgång □ mångfalden som resurs (red), Stockholm: Rinkeby språkforskningsinstitut (28 s)

Brune, Ylva (2000). Stereotyper i förvandling: Svensk nyhetsjournalistik om invandrare och flyktingar. Stockholm: Utrikesdepartementet, Regeringskansliet (45 s)

Einarsson, Jan (2004). Språksociologi. Lund: Studentlitteratur, s 27-43, 87-103, 135-203. (99 s)

Franzén, Elise (2001):Att bryta upp och byta land, Stockholm: Natur och kultur (174 s)

Ehn, Billy (1996) Ungdom i mångfald. I: Hultinger, E-S & Wallentin, C red (1996) Den mångkulturella skolan. Lund: Studentlitteratur, (24 s)

Haglund, Charlotte (2004) Flerspråkighet och identitet. Hyltenstam K. & Lindberg I. red (2004) Svenska som andraspråk □ forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur s 359 □ 389 (30 s)

Hyltenstam, Kenneth, Christopher, Svonni Mikael, Språkbyte red (1999): Språkbyte, språkbevarande, revitalisering. Samiskans ställning i svenska Sapmi. I Hyltenstam, Kenneth, red Sveriges sju inhemska språk, Lund: Studentlitteratur s. 41 -99 (67 s)

Jonsson, Richard (2007) Blatte betyder kompis : om maskulinitet och språk i en högstadieskola. Stockholm: Ordfront förlag AB, s 8- 138 och s 254- 275 (151 s)

Lindberg, Inger (2002), Myter om tvåspråkighet, Språkvård nr 4/02, Svenska språknämnden. www.spraknamnden.se (6 s)

Mathiasson, Leif (red) (2004). Utanförskap och gemenskap □ en antologi om rasism, mångkultur och religion. Stockholm: Lärarförbundets förlag, , s 11-19 ,51-61,127-155, 177-191, 207-223, 263-271 (82 s)

Nordheden, Inger (1996): Barn från olika kulturer berikar varandra. I: Hultinger, E-S & Wallentin, C red (1996) Den mångkulturella skolan. Lund: Studentlitteratur, (24 s)

Obondo, Margret (1999) Olika kulturer, olika språksocialisation □ konsekvenser för utbildning och social integrering av invandrabarn. I

Axelsson, M (1999): Tvåspråkiga barn och skolframgång □ mångfalden som resurs (red), Stockholm: Rinkeby språkforskningsinstitut (35 s)

Otterbeck Jonas (1996), Muslimska elever och religiös identitet. I: Hultinger, E-S & Wallentin, C red (1996) Den mångkulturella skolan. Lund: Studentlitteratur, (23 s)

Sjögren, Annick (1996) Föräldra på främmande mark. I: Hultinger, E-S & Wallentin, C red (1996) Den mångkulturella skolan. Lund: Studentlitteratur, (24 s).

Strandberg, Max (1996): Mångfalden som guldgruva. I: Hultinger, E-S & Wallentin, C red (1996) Den mångkulturella skolan. Lund: Studentlitteratur, (22 s)

Wellros, Seija (1998): Språk, kultur och social identitet. Lund: Studentlitteratur (178 s)
Kursplan i svenska som andraspråk, grundskolan
<http://www.skolverket.se>

Kursplan i svenska som andraspråk, gymnasieskolan
<http://www.skolverket.se>

Utöver detta tillkommer skönlitteratur om ca. 200 sidor som väljs i samråd med undervisande lärare.

Obligatorisk litteratur, moment 2

Axelsson, Monika (2004). Skolframgång och tvåspråkig utbildning. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (36 s).

Bergman, Pirkko; Sjöqvist, Lena; Bülow, Kerstin & Ljung, Birgitta (2001). Två flugor i en smäll □ att lära (på) sitt andraspråk. Stockholm: Almqvist & Wicksell. (18 s).

Boyd, Sally (2004). Utländska lärare i Sverige □ attityder till brytning. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (30s.)

Enström, Ingegerd (2004). Ordförråd och ordinläring □ med särskilt fokus på avancerade inlärare. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (26 s).

Fraurud, Kari & Bijvot, Ellen (2004). Multietniskt ungdomsspråk och andra varieteter av svenska i flerspråkiga miljöer. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (26 s).

Hammarberg, Björn (2004). Teoretiska ramar för andraspråksforskning. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (54 s).

Holmen, Anne (2007) Findes der skoler som er specielt gode for flersprogede elever? I: Olofsson, Mikael (red) Symposium 2006 □ Bedömning, flerspråkighet och lärande. Stockholm: HLS förlag. (18 s).

Håkansson, Gisela (2003). Tvåspråkighet hos barn i Sverige. Lund: Studentlitteratur. (100 s).

Lightbown, Patsy & Spada, Nina (1993). How Languages are Learned. Oxford: University Press. (135 s).

Lindberg, Inger (2000) Samtalet som didaktiskt verktyg. I: Nauclér, Kerstin (red) Symposium 2000 □ ett andraspråksperspektiv på lärande. Stockholm: Nationellt Centrum, HLS förlag. (23 s).

Lindberg Inger (2004). Språkanvändning □ kreativt skapande eller förutsägbara mönster I: Olofsson M. (red.) (2003). Symposium 2003 : Arena andraspråk. Stockholm: HLS Förlag. (20 s).

Lindberg, Inger (2006). Med andra ord i bagaget. I: Bjar, Louise (red.) Det hänger på språket. Lund: Studentlitteratur. (28 sidor).

Myndigheten för skolutveckling (2004). Kartläggning av svenska som andraspråk. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. (170 s).

Sjöqvist, Lena & Lindberg, Inger (1996). Svenska som andraspråk □ vad är det? I: Hultinger, Eva-Stina & Wallentin, Christer (red.). Den mångkulturella skolan. Lund Studentlitteratur. (30 s).

Skolverket (2000). Att undervisa elever med Svenska som andraspråk □ ett referensmaterial. Stockholm: Skolverket. (valda delar, ca. 20 s). www.skolverket.se

Skolverket (1999). Nationellt sfi-prov 7. Lärarhandledning. Stockholm: Stockholms universitet, Centrum för

tvåspråkighetsforskning. (20 s).

Stroud, Christopher (2004). Halvspråkighet och rinkebysvenska som språkideologiska begrepp. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (31 s).

Tingbjörn, Gunnar (2004). Svenska som andraspråk i ett utbildningspolitiskt perspektiv □ en tillbakablick. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (20 s).

Kursplan i svenska som andraspråk, grundskolan <http://www.skolverket.se> Kursplan i svenska som andraspråk, gymnasieskolan <http://www.skolverket.se>

Utöver detta tillkommer skönlitteratur om ca. 200 sidor som väljs i samråd med undervisande lärare.

Obligatorisk litteratur, moment 3

Abrahamsson, Tua (red.) (2005). Tankarna springer före : Att bedöma ett andraspråk i utveckling. Stockholm: HLS förlag. (valda delar om 70 sidor av 100 s).

Bergman, Pirkko & Abrahamsson, Tua (2004). Bedömning av språkfärdigheten hos andraspråkselever. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (28 s).

Bergman, Pirkko, m. fl. (2001). Två flugor i en smäll □ att lära (på) sitt andraspråk. Stockholm: Almqvist & Wicksell. (valda delar om 35 sidor av 108 s).

Bolander, Maria (2005). Funktionell svensk grammatik. Stockholm: Liber AB. (212 s).

Bolander, Maria (2005). Funktionell svensk grammatik. Övningsbok. Stockholm: Liber AB. (75 s).

Engstrand, Olle (2007). Fonetik light. Lund: Studentlitteratur. (136 s).

Ballardini, Kerstin; Stjärnlöf, Åke & Viberg, Åke (1986). Mål. Svensk grammatik på svenska. Stockholm: Natur och Kultur. (valda delar om 70 sidor av 180 s).

Wrigstad, Thomas (2004). Sfi-provet som bedömningsinstrument □ teoretiska och praktiska perspektiv I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (27 s).

Kursplan i svenska som andraspråk, grundskolan <http://www.skolverket.se> Kursplan i svenska som andraspråk, gymnasieskolan <http://www.skolverket.se>

Utöver detta tillkommer skönlitteratur om ca. 200 sidor som väljs i samråd med undervisande lärare.

Obligatorisk litteratur, moment 4

Bergman, Pirkko; Sjöqvist, Lena; Bülow, Kerstin & Ljung, Birgitta (2001). Två flugor i en smäll □ att lära (på) sitt andraspråk. Stockholm: Almqvist & Wicksell. (45 s).

Chambers, Adrian (1993). Böcker inom oss. Stockholm: Rabén & Sjögren. (154 s).

Dysthe, Olga (1996). Det flerstämmiga klassrummet. Lund: Studentlitteratur. (135 s).

Gibbons, Pauline (2006). Stärk språket Stärk lärandet, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet. Uppsala: Hallgren & Fallgren (208 s).

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2004). Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. (valda delar, ca 70 s).

Myndigheten för skolutveckling (2003). Det leksamma allvaret □ fyra språkutvecklande miljöer. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling. (41 s). www.skolutveckling.se

Nauclér, Kerstin (red) (2000) Symposium 2000 □ Ett andraspråksperspektiv på lärande. Stockholm: Nationellt centrum. Kompendium. (valda delar, ca 70 s).

Olofsson, Mikael (red.) (2003). Symposium 2003. Arena andraspråk. Stockholm: HLS förlag. (33 s).
Kursplan i svenska som andraspråk, grundskolan <http://www.skolverket.se> Kursplan i svenska som
andraspråk, gymnasieskolan <http://www.skolverket.se>

Utöver detta tillkommer skönlitteratur om ca. 200 sidor och artiklar om ca. 100 sidor som väljs i samråd med undervisande lärare.